

G.W.S.-schouwen.

Dat door de Grouwster Watersportvereniging (G.W.S.) in 1937 een wedstrijdklasse van z.g. G.W.S.-schouwen werd ingesteld, vond zijn oorzaak in het feit dat gedurende meerdere jaren daaraan voorafgaande, zeilwedstrijden werden gehouden van z.g. "sutelskouwen", schouwen zowel geschikt voor roeien als voor zeilen, waarmee destijds de winkeliers; bij gebrek aan landwegen, hun waren bezorgden bij hun klanten in het waterland in de omgeving van Grouw. Uiteraard was er tussen deze schouwen onderling veel verschil wat betref breedte, zeiloppervlak, waterverplaatsing enz., veel verschil dus ook in zeileigenschappen en het werd in de kringen van de in 1935 opgerichte G.W.S. als een behoefte gevoeld hierin regeland op te treden en de, aan bovengenoemde wedstrijden deelnemende schouwen, aan enkele beperkende bepalingen te laten voldoen. Zo werd er aanvankelijk bepaald dat de schouwen hoogste 5 meter lang mocht zijn, de grootste breedte in het "vlak" (d.i. de platte bodem) 1 meter en dat de schouw van ijzer moest zijn. Zo ontstond dan in 1937 de klasse der G.W.S.-schouwen.

Er werd bepaald, dat alleen die schouwen mochten meezeilen in deze klasse, waarvan de eigenaar lid was van de G.W.S. Aanvankelijk was dus deze klasse een zuiver plaatselijke, een Grouwster aangelegenheid. In de loop der jaren is hierin wel verandering gekomen; de meerderheid der eigenaren woont heden ten dage elders en ook worden nu herhaaldelijk wedstrijden van G.W.S.-schouwen georganiseerd buiten Grouw t.w. te Wartena, Eernewoude, De Veenhoop, Terhorne, Akkrum en Heeg.

Sinds de oprichting van de G.W.S.-klasse is meermalen geokterd aan de voorschriften waaraan de vaartuigen moeten voldoen. De meest recente wijziging had plaats in Februari 1974. De voorschriften waaraan nu een geklassificeerde G.W.S.-schouw moet voldoen zijn in hoofdzaak de volgende:

1. De bodem, de eenmaal geknikte zijden en de vlakke voor- en achterspiegel moeten vervaardigd zijn van 3m.m. staalplaat.
2. De uitwendig gemeten lengte over de bovenzijde van het midden van de spiegels mag niet meer dan 500 c.m. bedragen; Stevens en loefbiter (botteloef) dus niet meegemeten.
3. De vlakke bodem moet op de plaats van de grootste breedte 100 c.m. breed zijn, gemeten aan de binnenkant tussen de zijden.
4. De grootste uitwendig gemeten breedte moet kleiner zijn dan 145 c.m.
5. Op de stalen zijden moeten houten boeisels zijn aangebracht met een hoogte van ten minste 15 c.m. op de hoogste plaats gemeten, of even hoge 3 m.m. dikke stalen boeisels.
6. De schouw moet zijn uitgerust met twee zijzwaarden van hout met metalen beslag; een kiel of andere zwaarden dan zijzwaarden zijn niet toegestaan.
7. Het roer moet met roerpennen zijn aangehangen aan de achterstevens en vervaardigd zijn van hout of staal.

8. Het tuig is van wit katoen- of kunststofdoek en bestaat uit een fok en een sprietzeil met losse broek; zeillatten zijn niet toegestaan; het oppervlak van sprietzeil en fok samen mag niet groter zijn dan 11.0 M²; Hierbij dient aangetekend te worden dat volgens de reglementaire meting de rondingen bij achterlijk en broek niet worden meegerekend; in feite zal het zeiloppervlak dus dikwijls liggen in de buurt van 12 M².

9. Alle rondhouten moeten van massief hout zijn vervaardigd.

10. De windvaan op de masttop gevoerd moet de vorm van een wimpel hebben en een lengte van ten minste 30 c.m.

11. Het toegewezen zeilnummer moet in duidelijke 30 c.m. hoge zwarte cijfers, aan weerskanten van het zeil zijn aangebracht; de bovenzijde van de cijfers aan bakboord 80 c.m., aan stuurboord 40 c.m. onder het bovenlijk; afstand tussen voorlijk en nummer 40 c.m., afstand tussen twee cijfers 6 c.m., lijndikte van de cijfers 5 c.m.; verdere zeiltekens worden niet gevoerd.

12. De bemanning bestaat uit ten minste twee personen en mag tijdens de wedstrijd niet worden gewijzigd; leeftijdslimieten bestaan voor de bemanning niet.

13. Ballast mag tijdens de wedstrijd zowel in plaats als hoeveelheid worden gewijzigd; de inventaris is vrij.

Een loffelijk streven is bovendien de traditionele vorm van de Friese schouw zo goed mogelijk in stand te houden.

G.W.S.-schouwen werden tot dusverre in hoofdzaak gebouwd door plaatselijke scheepswerven (Willem Postma, Roel Wester, Ernst Wester); ook zijn er schouwen door amateur-scheepsbouwers gemaakt. Aanvankelijk werden alle G.W.S.-schouwen geklonken met ingebouwde gelijkzijdige hoekijzer-spanten (30 x 30 x 3); na 1945 worden vrijwel alle schouwen gelast en worden geen hoekijzeren-spanten meer ingebouwd.

Het was gebruikelijk om, als een geregistreerde schouw van het toneel verdween (geen interesse meer in hardzeilen, verkoop naar "Holland" of gewoon verval), het toegekende registratie nummer opnieuw te gebruiken. Zodoende is niet bekend hoeveel geregistreerde schouwen er totaal zijn geweest.

Momenteel zijn er 65 G.W.S.-schouwen geregistreerd, genummerd 1 t/m 65. Van deze schouwen wonen momenteel 22 eigenaars te Grouw, 7 eigenaars te Heeg, 6 te Terhorne, 2 te Gorredijk, Groningen, Assen Enschede, Hilversum, Staveren, Dordrecht, Hengelo, Heereveen, Oppenhuizen, Hardegarijp, Drachten, Geleen, Akkrum, Dakkum, Menaldum, Irnsum, Hallum, van twee is de thuishaven momenteel onbekend.

Er worden nog steeds nieuwe G.W.S.-schouwen gebouwd. Het karakteristieke, handzame en gemakkelijk te bouwen sloopje, dat goede zeileigenschappen heeft en dat ook (met buitenboordmotor) een praktische boot voor vissen en eierzaken is, trekt steeds weer nieuwe liefhebbers, en op de wedstrijden in o.a. Grouw, Terhorne en Heeg verschijnengeregeld 10 tot 20 schouwen aan de start.

1. Algemeen.

De verenigingsklasse "G.W.S. Schouwen" is omstreeks 1937 door de Grouwster Watersportvereniging (G.W.S.) ingesteld. Laatstelijk gew. aug. 74

Om met de in midden Friesland veel gebruikte "IJzeren zeilschouwen" zonder voorgift systeem wedstrijden te kunnen zeilen, doch verder zo veel mogelijk vrij te laten, werd voor deze klasse een minimum aan voorschriften gesteld. Een nevendoel is de traditionele vorm van de Friese Schouw in stand te houden.

2. Toelating tot de klasse.

Om tot de klasse te worden toegelaten moet de eigenaar van de schouw lid zijn van de G.W.S. en in het bezit zijn van meetbrieven afgegeven door de G.W.S.-meters, waaruit blijkt dat de schouw en het tuig voldoen aan de hierna gestelde voorschriften.

3. Meters.

Door de algemene vergadering van de G.W.S. worden 2 leden benoemd als meters, telkens voor de tijd van 3 jaar. Zij zijn steeds opnieuw benoembaar. Zij meten de schouwen en tuigen, en geven meetbrieven af indien voldaan is aan de hierna gestelde voorschriften. Bij twijfel of aan de voorschriften is voldaan laten zij het bestuur van de G.W.S. beslissen.

4. Beroep.

Bij geschillen betreffende toelating tot de klasse vormt het bestuur van de G.W.S. het hoogste beroepskollege.

5. Kosten van de meting.

De kosten voor de meting van een schouw bedragen f. 1,---.
De kosten voor de meting van een tuig bedragen f. 1,---.
Bij een hermeting na een voorgaande afkeuring en/of wijziging bedragen de kosten eveneens f. 1,---. Bij goedkeuring zijn de kosten van de meetbrieven in deze bedragen inbegrepen.
Eventuele reiskosten van de meters moeten worden vergoed door de aanvrager van de meting.

6. Overgangsregeling.

Alle op 1 juni 1969 bestaande, in het bezit van leden van de G.W.S., zijnde ijzeren zeilschouwen kunnen, ook als de onder 8 genoemde rompmaten enigszins afwijken van de in het volgende genoemde, in de klasse blijven opgenomen mits de schouw voor 1 januari 1970 ter meting en registratie wordt aangeboden.

Gew. aug. 74 Voor zeilen die voor 1 sept. 1974 zijn goedgekeurd, wordt afwijkende plaatsing van de zeilnummers toegelaten.
Alle overige bepalingen blijven, resp. worden met de datum van ingang van dit gewijzigde reglement, onverkort van kracht.

7. Algemene vorm en uitvoering.

De schouw en het tuig moeten in vorm en uitvoering overeenkomen met die van de traditionele G.W.S. Schouw.

8. De Schouw.

De bodem, de eenmaal geknikte zijden en de vlakke voor- en achterspiegel moeten zijn vervaardigd van 3 mm. dik staalplaat.
De uitwendig gemeten lengte over de bovenzijde van het midden van de spiegels mag niet meer dan 500 cm. bedragen (De buitenstevens en loefbieter dus niet meegerekend).

De vlakke bodem moet op de plaats van de grootste breedte 100 cm. (+ of - 1 cm.) breed zijn, gemeten aan de binnenkant tussen de zijden.
De grootste uitwendig gemeten breedte moet kleiner zijn dan 145 cm. Op de stalen zijden moeten houten boeïselen zijn aangebracht met een hoogte van tenminste 15 cm. op de hoogste plaats gemeten, of even hoge 3 mm. dikke stalen boeïselen.

9. Zwaarden en Roer.

De schouw moet zijn uitgerust met twee zijzwaarden van hout met metalen beslag. Een kiel of andere zwaarden dan zijzwaarden zijn niet toegestaan.

Het tuig is van wit katoen- of kunststofdoek, en bestaat uit een fok en een sprietzeil met losse broek. Zeillatten zijn niet toegestaan. Het oppervlak van sprietzeil en fok samen, mag niet groter zijn dan $11,0 \text{ m}^2$.

Voor de meting worden de zeilen handstrak getrokken vlak op de grond gelegd. Gemeten wordt over de buitenkanten van de hoeken; de fok wordt berekend als een driehoek, het zeil als de som van twee driehoeken, normale rondingen worden niet meegerekend.

Een tuig dat naar het oordeel der meters te krap in de lijken genaaid zit of andere afwijkingen van het normale spriettuig vertoont, wordt geweigerd.

11. Rondhouten.

Alle rondhouten moeten van massief hout zijn vervaardigd.

12. Wimpel.

De windvaan op de masttop gevoerd, moet de vorm van een wimpel hebben en een lengte van tenminste 30 cm.

13. Keurmerken.

Aan een toegelaten schouw wordt door het bestuur een zeilnummer toegewezen. Dit nummer en het G.W.S. kenmerk worden door de meters in de bakboord binnen zijde boven de mastbank ingeslagen met slagletters. De eigenaar draagt zorg dat het steeds goed herkenbaar is. Goedgekeurde tuigen worden door de meters gestempeld met een G.W.S. kenmerk en het zeilnummer in de schoothoek van de fok en de halshoek van het zeil. Een tweede tuig wordt voorzien van twee kenmerken, een derde van drie enz. Een nieuwe fok bij een ingevaren zeil krijgt dezelfde kenmerken als het zeil, hetzelfde geldt voor een nieuw zeil bij een ingevaren fok.

Er mag alleen met gelijk gemerkte zeil en fok worden gevaren.

Hiervan kan worden afgeweken mits de meetbrieven, waaruit blijkt dat aan de eisen onder "10. Tuigage" is voldaan, aan het wedstrijdcomité worden getoond.

De keurmerken moeten steeds duidelijk leesbaar zijn en zonodig door de meters worden vernieuwd, waartoe de eigenaar tijdig een verzoek moet indienen.

14. Zeilnummer.

gew. Het toegewezen zeilnummer moet in duidelijk leesbare, 30 cm hoge zwarte
aug.74 cijfers, aan weerskanten van het zeil zijn aangebracht. De bovenzijde van de cijfers aan bakboord 80 cm, aan stuurboord 40 cm onder het bovenlijk. Afstand tussen voorlijk en nummer 40 cm, afstand tussen twee cijfers 6 cm, lijndikte van de cijfers 5 cm.

Verdere zeiltekens worden niet gevoerd.

Het bestuur van de wedstrijdgevende vereniging kan bij uitzondering en per wedstrijd toestaan dat een schouw met een tuig met een ander zeilnummer vaart.

15. Bemanning en inventaris.

De bemanning bestaat uit tenminste twee personen en mag tijdens de wedstrijd niet worden gewijzigd.

De inventaris is vrij. Ballast mag tijdens de wedstrijd zowel in plaats als hoeveelheid worden gewijzigd.

16. Vaststelling en datum van ingang.

Dit reglement is opnieuw vastgesteld op 14 april 1969 door de vergadering van de G.W.S., met als datum van ingang 1 juni 1969.

G.W.S.- Schouwen; Zeilnrs, eigenaren, adressen en tel.nrs.			Bijgewerkt tot: 75-04-28	
1	A.v.d. Pol	Tsjerkebuorren 7	Heeg	05154-2357
2	C. Bouma	p/a Verl.Nieuwstr. 4	Groningen	-
3	W.F. Meijer	Valklaan 48	Maartensdijk	03461-1917
4	J. Veenstra	Nieuwekade 7	Grouw	05662-1502
5	J. Vlietstra	Cammingastraat 33	Franeker	05170-4227
6	Tj.v.d. Goot	2e Oosterveldstraat 12	Grouw	-
7	J. de Leeuw	Leechlân 8	Grouw	05662-1427
8	J.A. Hoekstra	Marktstraat 91	Wormerveer	075-81526
9	L. Terpstra	Lageweg 21	Bergum	05116-1842
10	Ir. A.W. Mijnlieff	Amelterhout 64	Assen	05920-14166
11	K. Boersma	de Leyen 79	Gorredijk	05133-1316
12	S. Kort	Steenhuizenlaan	Bergum	-
13	-	-	-	-
14	W. Jonker	1e Oosterveldstr. 1	Grouw	-
15	S. de Vries	Buurren 27	Terhorne	05668-270
16	Kamstra	-	Enschedé	-
17	S. Krist	Pr. Beatrixweg 20	Grouw	05662-1944
18	R.G.de Vries	Kerkstraat 46	Grouw	05662-1538
19	J. Arends	Oude Amersfoortseweg 319	Hilversum	02150-17997
20	Ir. F. de Wolf	Oostergoostraat 37	Grouw	05662-1596
21	J. v.d. Sluis	Kievitstr 12	Grouw	-
22	B. de Groot	De Aak 2	Grouw	-
23	H. Veldstra	Goutumerdijk 47	Goutum	05100-28511
24	S. Kooistra	Zevenhuizen 17	Grouw	-
25	Tj. E. Martens	De Boeijer 14	Grouw	05662-1798
26	J. de Vries	Meersweg 5	Grouw	05662-1840
27	D. v.d. Schaaf	Paviljoenstraat 44	Grouw	05662-1755
28	A. Jongstra	Voorstraat 78	Staveren	05149-583
29	D.M Schilstra	Buurren 33	Hemelum	05148-518
30	G. Mulder	Bokkumerwal 2	Nes-Akkrum	05665-1872
31	J. de Boer	Kerkstraat 31	Grouw	05662-1313
32	S. Leistra	Oosterhoutstraat 25	Grouw	-
33	K. Wijbenga	Buurren 19	Hemelum	05148-389
34	Ir. H. Verloren v.	Themaat Vijverlaan 47	Hengelo	05400-13219
35	Mej. J. Kleefstra	Koailân 19	Terhorne	05668-218
36	K. Westerdijk	Buurren 55	Terhorne	05668-233
37	P. Zandstra	Buurren 22	Goutum	05100-24745
38	W.A. Veenstra	Uhlweg 24	Heerenveen	-
39	S.R. Smit	a/b "Sjoch op Jo Sels", Top	Oppenhuizen	05153-378
40	D. Visser	Wester Onwei 39	Hardegarijp	05110-2684
41	R. Schiere	Paviljoenstraat 64	Grouw	05662-1597
42	B. v.d. Werf	Kerkewal 30	Gorredijk	05133-1586
43	J. Wierda	Engwerd 98	Drachten	05120-86667
44	Dr. C. van Heerden	Beatrixlaan 11	Geleen	04494-3457
45	J. Woudstra	Buurren 33	Terhorne	05668-253
46	Joh. Kleinhuus	De Tsjalk 9	Grouw	05662-1280
47	R. Westra	Wilhelminawijk 10	Heeg	-
48	S.H. Hemrica	Verdistraat 27	Venray	04780-4970
49	B. de Roos	Gr. Leliestr. 6	Groningen	050 -13247
50	Joh. Elzenga	Stationsweg 74	Dokkum	-
51	W. Klouwen	De Sitterlaan 80	Veldhoven	040 -531801
52	J. Elzinga	Kanaalstraat 31	Grouw	-
53	D. de Boer	Lytse Buorren 4	Grouw	05662-1869
54	B.Y. v.d. Bosch	Orxmasingel 132	Menaldum	05185-489
55	B. Gerritsma	Wilhelminawijk 8	Heeg	-
56	Joh. de Jong	Nije Wal 4	Heeg	-
57	W. v.d. Schaaf	Oostergoostraat 61	Grouw	05662-1647
58	S. v.d. Meer	Skarspaed 8	Heeg	-
59	Sj. Adema	Buurren 152	Terhorne	05668-260
60	J. Boneschansker	Kerkstraat 6	Grouw	05662-1331
61	J.P.W. Frowein	-	-	-
62	Sj. Adema	Buurren 152	Terhorne	05668-260
63	P. v.d. Bank	a/b Koaldyk	Heeg	-
64	L. de Jong	Kerkstraat 47	Grouw	-
65	F. Hellinga	Noordermiedweg 24	Hallum	05183-568
66	G. Cnossen	Hinxtepoelsterpaed 11	Heeg (Bedr.)	05154-2441
67	J. Pietersma	It Finlân 18	Akkrum	05665-1345